

NOTAT Stress blandt sygeplejersker, 2018

I perioden 20. august til 9. september 2018 har DSR Analyse gennemført en arbejdsmiljøundersøgelse (SATH 2018) blandt 6000 medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. 63% af de inviterede medlemmer deltog i undersøgelsen. Dette notat præsenterer resultater vedrørende sygeplejerskernes oplevelser af stress.

Hovedresultater

- 22% af sygeplejerskerne angiver, at de hele tiden eller ofte har følt sig stresset i de sidste to uger.
- Blandt de der har følt sig stresset i de sidste to uger, angiver 57%, at arbejdet er den vigtigste kilde til deres stress.
- Sygeplejersker, der ikke når alle deres arbejdsopgaver, har oplevet underbemanding seneste måned og haft over/merarbejde, har oftere følt stress inden for de sidste to uger.
- Sygeplejersker ansat i staten, på medicinske afdelinger og skadestuer/FAM har oftest følt sig stresset i de sidste to uger.

Stress blandt sygeplejersker

Sygeplejerskerne i den store arbejdsmiljøundersøgelse er blevet spurgt til, hvorvidt de har følt stress i de sidste to uger. Stress er i undersøgelsen defineret som en tilstand med anspændthed, rastløshed, nervøsitet eller uro eller søvnproblemer fordi der tænkes på problemer hele tiden.

22% af sygeplejerskerne angiver, at de hele tiden eller ofte har følt stresset i de sidste to uger. 33% angiver, at de sommetider har følt sig stresset i de sidste to uger, mens 29% angiver sjældent og 16% aldrig. Dette fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Hvor ofte har du følt dig stresset i de sidste to uger?

	Antal	Procent
Hele tiden	109	3%
Ofte	647	19%
Somme tider	1.108	33%
Sjældent	950	29%
Aldrig	521	16%
Total	3.336	100%

Anm: Alle erhvervsaktive sygeplejersker. Data er vægtet. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

De sygeplejersker der i tabel 2 har angivet, at de "hele tiden", "ofte", "somme tider" eller "sjældent" har følt sig stresset i de sidste to uger, er spurgt til hvad der var den vigtigste kilde til deres stress. 57% af sygeplejerskerne angiver arbejdet som den vigtigste kilde til stress. 7% angiver det er privatlivet, mens 36% angiver, at det er en kombination af arbejdsliv og privatliv, jf. tabel 2.

Tabel 2. Hvad var den vigtigste kilde til din stress?

	Antal	Procent
Arbejde	1.567	57%
Privatliv	189	7%
Både arbejde og privatliv	998	36%
Total	2.743	100%

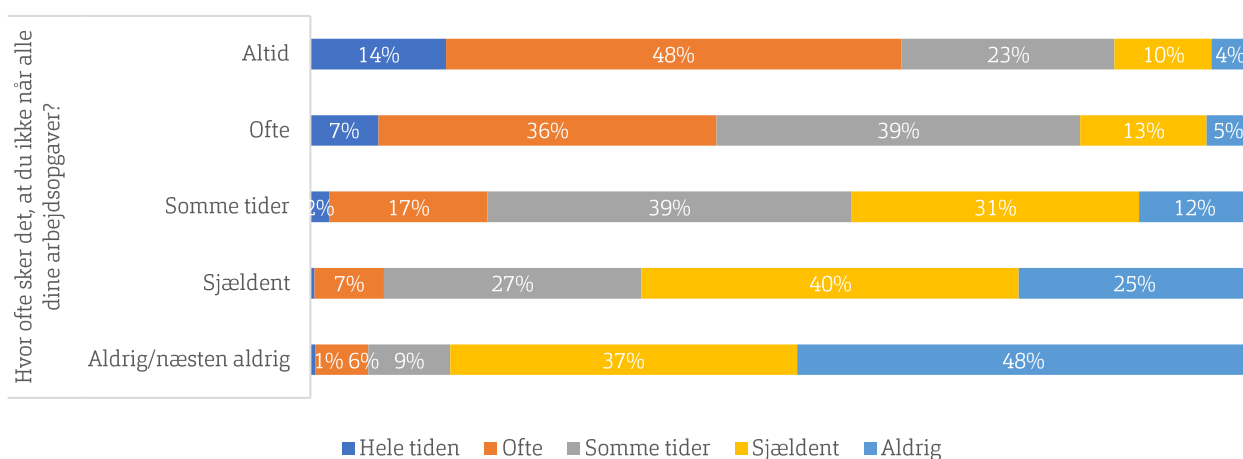
Anm: Alle erhvervsaktive sygeplejersker, der har følt stress i de sidste to uger. Data er vægtet. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Sammenhænge mellem stress og hhv. arbejdspress, bemanning og arbejdstid

I den store arbejdsmiljøundersøgelse er sygeplejerskerne også spurgt til deres oplevelser af arbejdspress, bemanningssituationen og arbejdstid. Disse tre spørgsmål er relateret til spørgsmålet "Hvor ofte har du følt dig stresset i de sidste to uger?".

En krydstabel mellem spørgsmål om arbejdspress og stress viser sammenhæng. Sygeplejersker, der angiver, at de altid ikke når alle deres arbejdsopgaver, har i højere grad følt sig stresset i de sidste to uger i forhold til de, der sjældent/aldrig oplever, at de ikke når alle deres arbejdsopgaver, jf. figur 1.

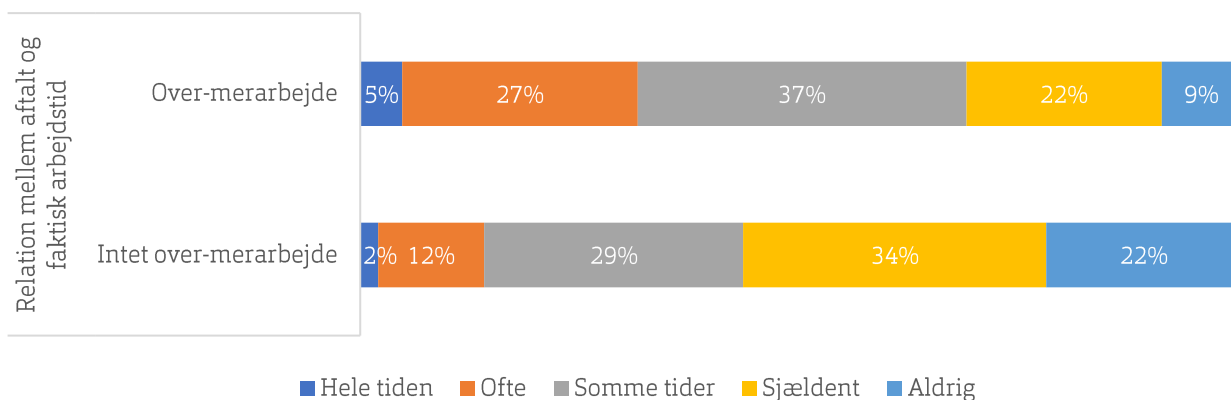
Figur 1. Arbejdspress og stress

Anm: n=3.306. Data er vægtet. Sammenhængen er statistisk signifikant. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Sygeplejersker har i undersøgelsen angivet antallet af timer, de er ansat til samt, hvor mange timer de faktisk arbejder. En analyse af sammenhængen mellem stress og arbejdstimerne viser, at de sygeplejersker der har over/merarbejde oftere har følt stress seneste to uger i forhold til de, der ikke har over/merarbejde, jf. figur 2.

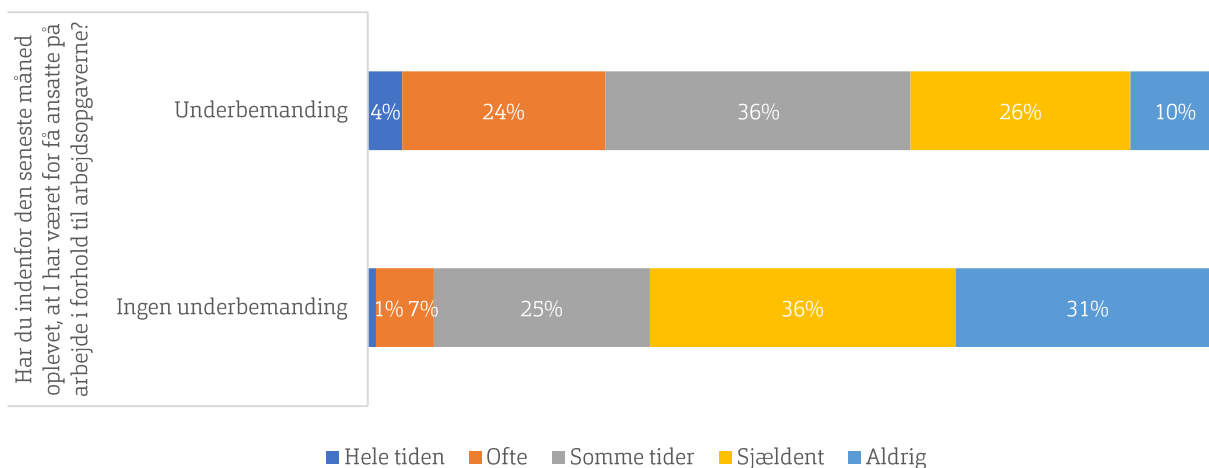
Figur 2. Over/merarbejde og stress

Anm: n=3.149. Data er vægtet. Sammenhængen er statistisk signifikant. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Der findes også sammenhæng mellem stress og bemandsituationen, hvilket fremgår af figur 3. Sygeplejersker, der har oplevet at være for få på arbejde seneste måned har oftere følt sig stresset inden for de seneste to uger i forhold til de, der ikke har oplevet at der var for få på arbejde.

Figur 3. Bemanding og stress

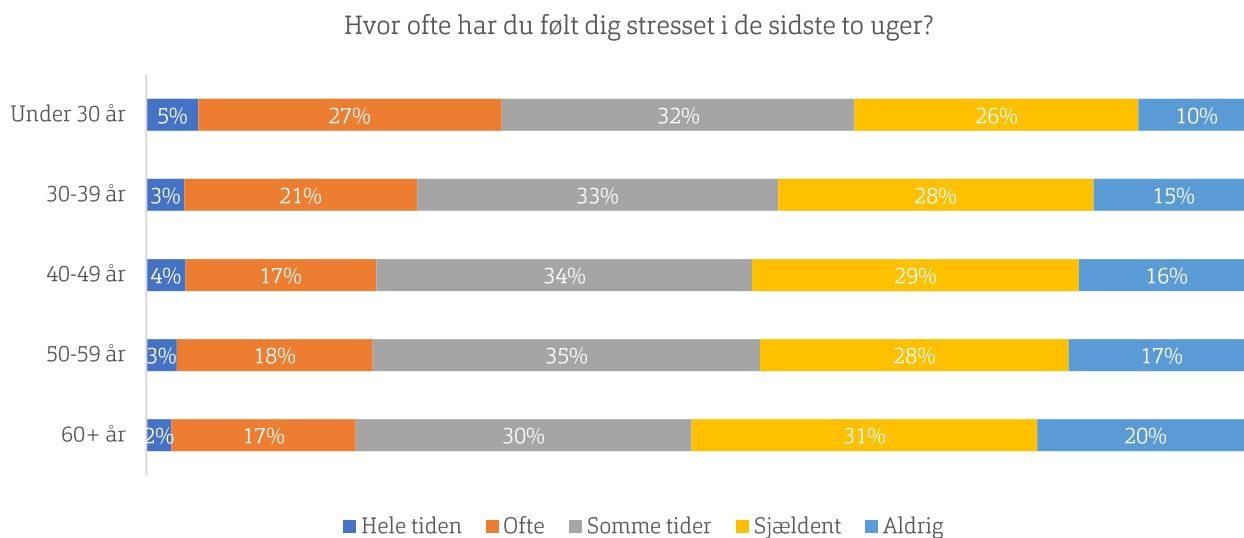

Anm: n=3.248. Data er vægtet. Sammenhængen er statistisk signifikant. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Fordeling af spørgsmål om stress på aldersgrupper

Sygeplejersker under 30 år angiver oftere at have følt sig stresset i de sidste to uger end ældre sygeplejersker. Det fremgår af figur 4.

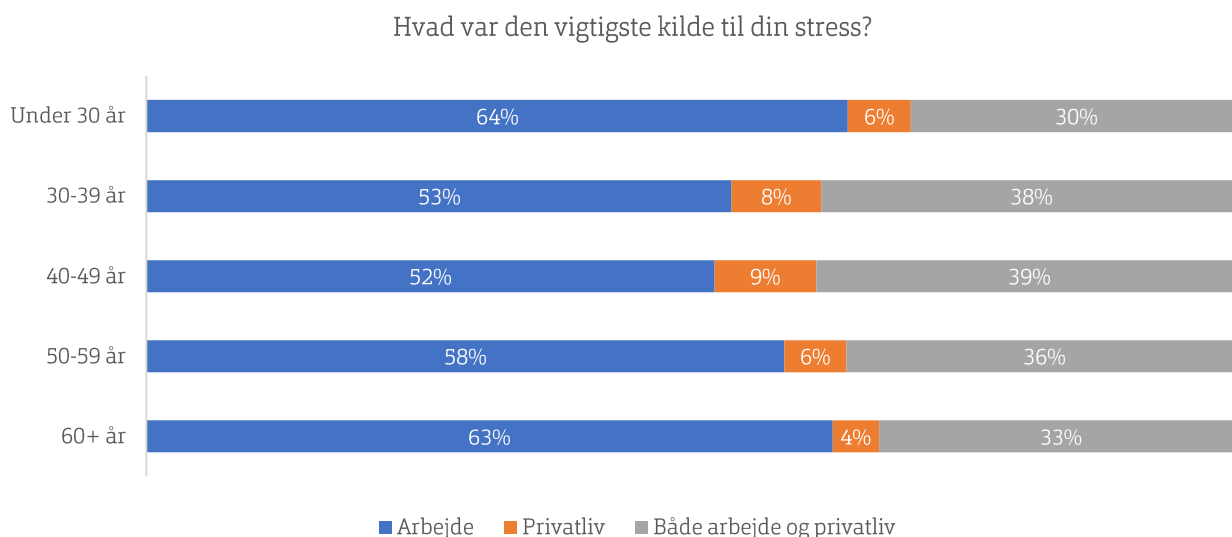
Figur 4. Sammenhæng mellem stress og alder

Anm: N=3.337. Alle erhvervsaktive sygeplejersker. Sammenhængen er statistisk signifikant. Data er vægtet. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Sygeplejersker under 30 år henholdsvis over 60 år og derover angiver oftere, at arbejdet er den vigtigste kilde til stress i forhold til sygeplejersker mellem 30-49 år, jf. figur 5.

Figur 5. Sammenhæng mellem kilde til stress og alder

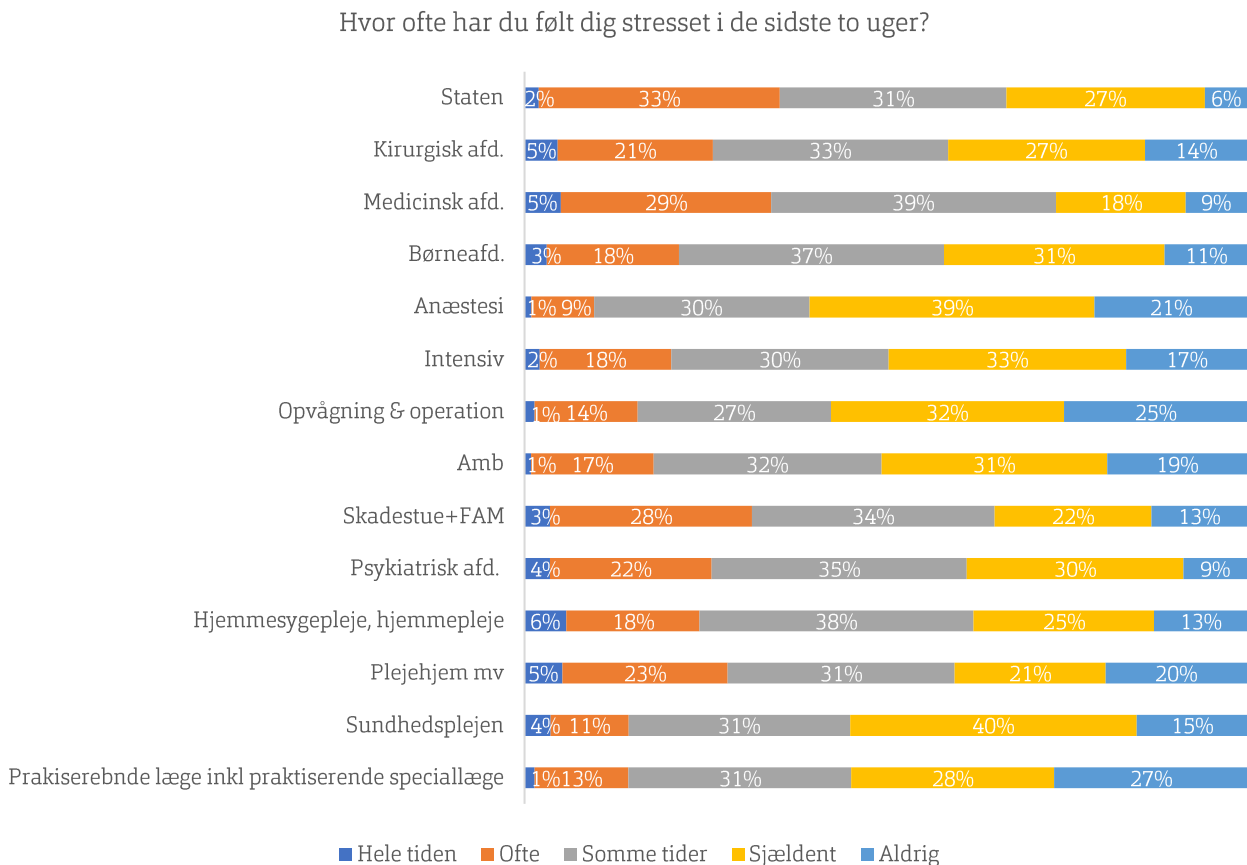

Anm: N= 2.742. Alle erhvervsaktive sygeplejersker, der har følt stress i de sidste to uger. Sammenhængen er statistisk signifikant. Data er vægtet. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Fordeling af spørgsmål om stress på arbejdspladstype

Sygeplejersker ansat i staten, på medicinske afdelinger og skadestuer/FAM har oftere følt sig stresset i de sidste to uger. Det fremgår af figur 6.

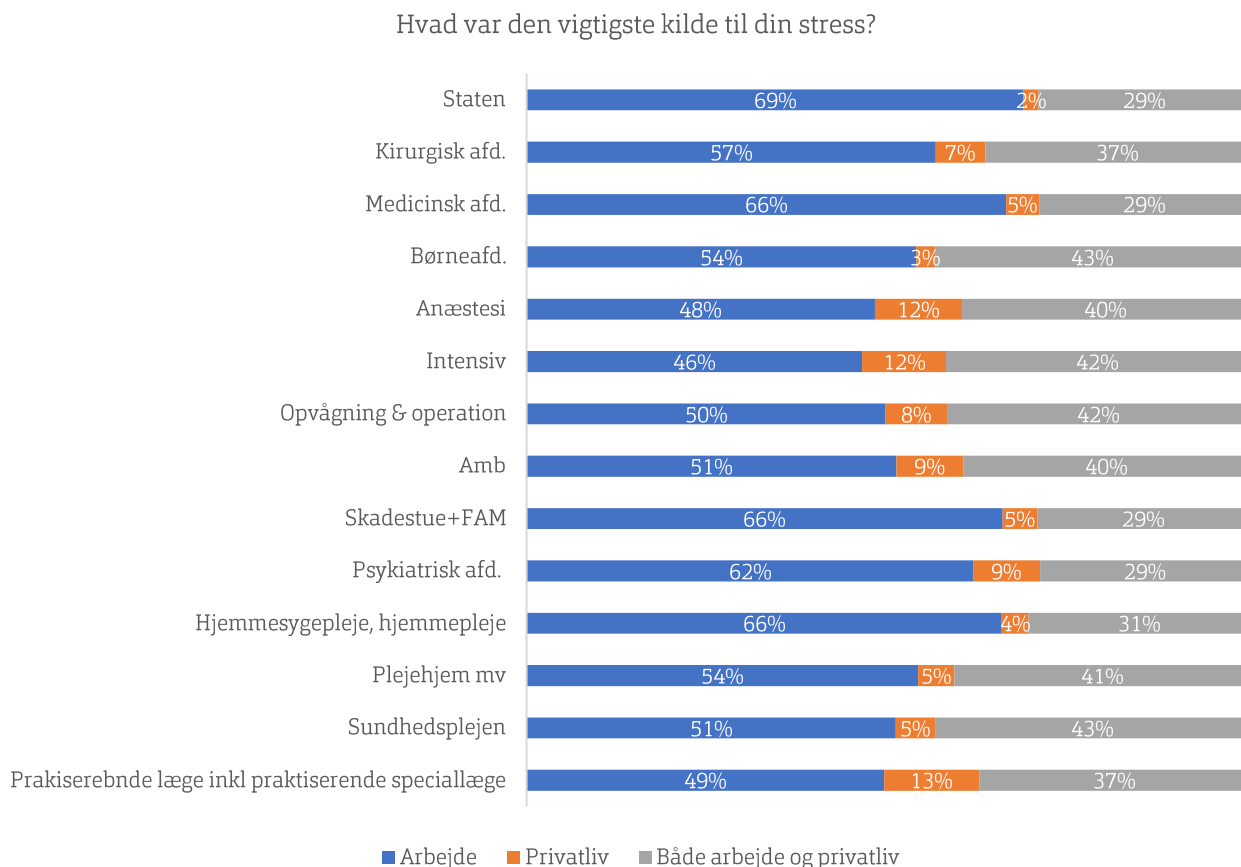
Figur 6. Sammenhæng mellem stress og sektor

Anm: N=2.680. Alle erhvervsaktive sygeplejersker. Sammenhængen er statistisk signifikant. Data er vægtet. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Sygeplejersker ansat i staten, på medicinske afdelinger og skadestuer/FAM samt i hjemmesygeplejen/hjemmeplejen angiver oftere at arbejdet er den vigtigste kilde til deres stress. Det fremgår af figur 7.

Figur 7. Sammenhæng mellem kilde til stress og sektor

Anm: N=2.207. Alle erhvervsaktive sygeplejersker, der har følt stress i de sidste to uger. Sammenhængen er statistisk signifikant. Data er vægtet. Kilde: SATH 2018, DSR Analyse

Metode

Resultaterne er baseret på svar fra en spørgeskemaundersøgelse om sygeplejerskers arbejdsmiljø, helbred og trivsel (SATH). Undersøgelsen er gennemført i august-september 2018, hvor 6.000 tilfældigt udvalgte medlemmer af Dansk Sygeplejeråd blev inviteret. 63% besvarede undersøgelsen. Respondenterne er lovet fortrolighed og efter dataindsamlingen er besvarelsene anonymiseret således at der ikke findes hverken navne, adresser, mails eller medlemsnummer som kan kobles til de enkelte besvarelser.

Spørgeskemaet udgøres af validerede spørgsmål fra "Virksomhedsskemaet" udviklet og testet af Det Nationale forskningscenter for Arbejdsmiljø (herefter NFA). Derudover er der tilføjet nogle specifikke spørgsmål om bl.a. sygeplejerskernes arbejdsområde.

Respondenterne kunne i undersøgelsen gå videre til næste spørgsmål uden at besvare svarende til opsætningen i "Virksomhedsskemaet". Det betyder, antallet af besvarelser varierer fra spørgsmål til spørgsmål.

En bortfaldsanalyse viser skævheder i bortfaldet. Derfor er der udarbejdet en vægt som tager højde for at respondenterne er svæve på alder, geografi, TR-status, sektor og anciennitet. Alle resultater er vægtet. Analyserne er endvidere baseret på gennemførte og ufuldstændige besvarelser.

